

Iktatószám: 5862- 4 /2013. BFL

Pályázati azonosító
3504/01385

H-1139. Budapest, Teve utca 3-5.
tel: (36-1) 298-7500 fax: (36-1) 298-7555
e-mail: bfl@bparchiv.hu

Szakmai beszámoló a Nemzeti Kulturális Alap 3504/01385. sz. pályázatának teljesítéséről

Digitalizálás, adatbázis építés, állományvédelem című szakmai továbbképzési program szervezésére és lebonyolítására

Budapest Főváros Levéltára, 2013. október 15-17. között "**Egy a múltunk – őrizzük egyazonképp a jövőnek! Egyházi és határon túli magyar levéltárosok I. mesterkurzusa**" címmel rendezte meg nemzetközi képzési programját, amelyet L. Simon László az Országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottsága elnöke, az NKA alelnöke nyitott meg.

Budapest Főváros Levéltára az informatika és az állományvédelem a területén felhalmozódott tapasztalataira, illetve az akkreditált szakmai képzésben az elmúlt években szerzett jártasságára támaszkodva valósította meg a magyarországi nyilvános magánlevéltárak és a határ menti országok magyar vonatkozású forrásokat is őrző közgyűjtemények munkatársai számára a speciális informatikai és állományvédelmi, nem akkreditált szakmai képzését.

A képzés előadói a BFL munkatársain kívül a magyar levéltáros szakma nagy tapasztalattal rendelkező képviselői, továbbá az állományvédelem illetve a digitalizálás szakterületén magas szintű tevékenységet kifejtő szakemberek voltak.

A képzésre a magyarországi magánlevéltárak munkatársai mellett öt országból, Horvátországból, Szerbiából, Szlovákiából, Romániából, és Ukrajnából érkeztek résztvevők. Összesen 36-an vettek részt a kurzuson, és vehették át, a részvételüket igazoló tanúsítványt.

A résztvevők az alábbi intézmények munkatársai voltak:

Erdélyi Római Katolikus Státus Levéltára
 Gyulafehérvári Főegyházmegyei Levéltár
 Gyulafehérvári FL Sepsiszentgyörgyi Gyűjtőlevéltár
 Gyulafehérvári FL Szamosújvári Gyűjtőlevéltára
 Kolozs-Dobokai Római Katolikus Főesperesi Gyűjtőlevéltár
 Román Nemzeti Levéltár Hargita Megye Levéltára
 Román Nemzeti Levéltár Maros Megyei Hivatala
 Szatmári Püspöki-és Káptalani Levéltár
 Kassa Város Levéltára
 Bocatius János Könyvtár Kassa
 Állami Tudományos Könyvtár Kassa
 Történelmi Levéltár Eszék
 Vajdasági Levéltár Újvidék
 Újvidék Város Történelmi Levéltára
 Történelmi Levéltár Nagybecskerek
 Történelmi Levéltár Szabadka
 Történelmi Levéltár Zenta
 Győri Egyházmegyei Levéltár
 Görögkatolikus Püspöki Levéltár
 Szeged-Csanádi Egyházmegyei Levéltár
 Pécsi Püspöki Levéltár
 Veszprémi Érseki és Főkáptalani Levéltár
 Unitárius Levéltár Budapest
 MTA TK Kisebbségkutató Intézet

A képzés megvalósított célja a magyar írott kulturális örökség megőrzésével és közzétételével kapcsolatban megszerzett tudás és tapasztalat átadása volt a Kárpát-medencei, magyar vonatkozású iratanyagot őrző levéltárak, valamint a magyarországi nyilvános (egyházi) magánlevéltárak munkatársainak, akik a közelmúltban léptek vagy most lépnek az új technológiák használatának útjára.

A program három napja alatt a 36 résztvevő számára a digitalizálásról, adatbázis-építésről, és állományvédelmi kérdésekről szóló 11 elméleti előadás meghallgatása után lehetőség nyílt az elhangzottak gyakorlatban való alkalmazására, kipróbálva azokat a korszerű eszközöket, amelyeket Budapest Főváros Levéltára bocsátott rendelkezésükre.

A képzés során elhangzott előadások:

Téma	Előadó
A magyar és nemzetközi digitalizálási levéltári gyakorlat bemutatása	Cseh Gergő Bendegúz (ÁBTL főosztályvezető-helyettes)
A levéltári digitalizálás és adatbázis építés egységes szempont- és követelményrendszere, nemzetközi szabványok	Dr. Sipos András (főosztályvezető BFL)
Képi és szöveges források digitalizálása.	Biszak Sándor (Arcanum Adatbázis Kft.)
A digitalizálási projektek megfelelő kimenete: szabványos, hosszú távon is megőrizhető, használható tartalmak előállítása	Dr. Sarusi-Kiss Béla (főosztályvezető BFL)
Adatbázis-építés, a nemzetközi projektekbe való bekapcsolódás lehetőségei, feltételei I. (EUROPEANA)	Dr. Toronyi Zsuzsanna (Magyar Zsidó Levéltár igazgatója)
Adatbázis-építés, a nemzetközi projektekbe való bekapcsolódás lehetőségei, feltételei II. (ICA AtoM)	Dr. Koltai András (Magyar Piarista Rendtartomány Központi Levéltára vezetője)
A különböző informatikai rendszerekben való adatkezelés kérdései (interoperabilitás)	Biszak Sándor (Arcanum Adatbázis Kft.)
Gyakorlati foglalkozások, szakmai útmutató, kézikönyv bemutatása	Dr. Haraszi Viktor főigazgató-helyettes BFL
Preventív állományvédelem-a károsodás megelőzése alacsony költségekkel	P. Holl Adrien állományvédelmi főosztályvezető BFL
Bekövetkezett iratkárosodások felismerése	Érdi Marianne Országos Széchényi Könyvtár Restauráló és kötészeti osztály vezetője
A károsodott iratok javítási technológiáinak áttekintése	Szabó Mónika restaurátor BFL,
A szakszerűtlen állományvédelmi beavatkozások veszélyei	P. Holl Adrien állományvédelmi főosztályvezető BFL
Gyakorlat a levéltár restaurátor és könyvkötő műhelyekben	Litkeyné Láng Andrea főrestaurátor BFL

Az elégedettség mérése anonim kérdőívvel történt. A 36 résztvevőtől 24 ív érkezett vissza. A résztvevők egyöntetű véleménye szerint a program elérte a célját. A válaszadók szerint a képzés lefedte a meghirdetett tartalmat, 10 % az általuk érdekesebbnek ítélt tematikai részek kifejtését a megvalósítottnál is bővebben igényelte volna, ugyanakkor érkeztek jelzések a program feszített voltáról is. A képzést minden résztvevő praktikusnak, a napi munkájában hasznosíthatónak tartotta. A gyakorlati képzés számára biztosított eszközökkel mindenki elégedettségét fejezte ki, de a nyilatkozók 35 %-a igényelt volna a berendezések gyakorlati kipróbálására még több időt. A leginkább tetsző elemekre vonatkozó kérdésre az „egészében jó” típusú válasz mellett kiemelkedően a gyakorlati képzés szerepelt, valamint a Budapest Főváros Levéltárával, épületével, működésével való megismerkedés, volt. A válaszolók 10

%-a az előadók felkészültségét és a szakmaiságot emelte ki leginkább tetsző mozzanatként.

A kérdőíveken megfogalmazottak alapján a jövőbeni képzéseken az adatbázis építés-digitalizálás, valamint a restaurálás gyakorlati tevékenységére nagyobb hangsúlyt lehet tenni, több időt igényelnek e területre a résztvevők. Az általuk javasolt új témák: a levéltárak menedzselése, tevékenységük népszerűsítése, az intézmények pályázati tevékenységre való felkészítése, hasznos új elemként épülhetnek be a következő képzés tematikájába, és ha mód nyílik újabb pályázat keretében folytatni a megkezdett képzést, akkor nagyobb hangsúlyt lehet majd fektetni a résztvevők közötti személyes kapcsolatok elmélyítésére is.

A képzésben résztvevők rendkívül együttműködők voltak a program megszervezése során. A megvalósítás költségeinek csökkentése érdekében vállalták a „telekocsi” utazások megszervezését, begyűjtve a messzebről érkezőket is, így mód volt a legtávolabbról jövők jelentkezését is elfogadni.

A valóban feszes tempójú, három napos szakmai program végén kerültek átadásra a képzés témájával kapcsolatos szakmai dokumentációk CD lemezei, valamint a kurzus elvégzését igazoló oklevelek, amelyeket Budapest Főváros Levéltára főigazgatója adott át minden résztvevőnek.

Ezúton is köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap támogatását, amely lehetővé tette, hogy ez a fontos rendezvény megvalósulhasson, melynek keretében a levéltáros szakma hazai és Kárpát-medencei képviselői a szakmai ismereteiket a legfrissebb forrásokból merítve bővíthették.

A pályázat ismertetője Budapest Főváros Levéltára honlapján a http://bfl.archivportal.hu/id-1912-palyazati_beszamolok.html, továbbá a http://bfl.archivportal.hu/id-2056-egyhazi_es_hataron_tuli_magyar.html, oldalán,

valamint a Magyar Levéltári Portál hírek rovatában a http://mlp.archivportal.hu/id-3687-egyhazi_es_hataron_tuli_magyar.html címen került közzétételre.

Budapest, 2013. december 12.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Breinich Gábor", is written over the seal.

Breinich Gábor
pályázati felelős

Kárpátaljai Területi Állami Levéltár Beregszászi Osztálya

Gyulafehérvári Főegyházmegyei Levéltár

GYFL Sepsiszentgyörgyi Gyűjtőlevéltára

GYFL Szamosújvári Gyűjtőlevéltára

Erdélyi Római Katolikus Státus Levéltára

Kolozs-Dobokai Római Katolikus Főesperesi Gyűjtőlevéltár

Román Nemzeti Levéltár Hargita Megye Levéltára

Román Nemzeti Levéltár Maros Megyei Hivatala

Szatmári Püspöki-és Káptalani Levéltár

Kassa Város Levéltára

Bocatus János Könyvtár Kassa

Állami Tudományos Könyvtár Kassa

Történelmi Levéltár Eszék

Újvidék Város Történelmi Levéltára

Történelmi Levéltár Újvidék

Történelmi Levéltár Nagybecskerek

Történelmi Levéltár Szabadka

Történelmi Levéltár Zenta

Győri Egyházmegyei Levéltár

Görögkatolikus Püspöki Levéltár

Szeged-Csanádi Egyházmegyei Levéltár

Pécsi Püspöki Levéltár

Veszprémi Érseki és Főkáptalani Levéltár

Unitárius Levéltár

MTA TK Kisebbségkutató Intézet

Egy a múltunk
– őrizzük egyazonképp a jövőnek!

Egyházi és határon túli magyar levéltárosok I. mesterkurzusa

Budapest Főváros Levéltára
1139 Budapest, Teve utca 3-5.

A képzés programja:

2013. október 15.

Helyszín: BFL Gárdonyi terem

10:00-10:30 Megnyitó ünnepség

L. Simon László, az Országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottsága elnöke, a Nemzeti Kulturális Alap alelnöke megnyitója
Dr. Kenyeres István Budapest Főváros Levéltára főigazgatójának köszöntője

10:30-11:15 Dr. Cseh Gergő Bendegúz
(ÁBTL főosztályvezető-helyettes): *A magyar és a nemzetközi digitalizálás levéltári gyakorlatának bemutatása*

11:15-12:00 Dr. Toronyi Zsuzsanna
(Magyar Zsidó Levéltár igazgató): *Adatbázis-építés, a nemzetközi projektekbe való bekapcsolódás lehetőségei, feltételei I. (EUROPEANA)*

12:00-13:00 EBÉDSZÜNET

13:00-14:30 Biszak Sándor (Arcanum Adatbázis Kft.):
Képi és szöveges források digitalizálása

14:30-14:45 SZÜNET

14:45-16:15 P. Holl Adrien (állományvédelmi főosztályvezető BFL):
Preventív állományvédelem, a károsodások megelőzése

2013. október 16.

Helyszín: BFL Gárdonyi terem

9:00-9:45 Dr. Sarusi Kiss Béla (főosztályvezető BFL):
A digitalizálási projektek tapasztalatai: szabványos, hosszú távon is megőrizhető, használható tartalmak előállítása

9:45-10:30 Dr. Sipos András (főosztályvezető BFL):
A levéltári digitalizálás és adatbázis-építés egységes szempont- és követelményrendszere, nemzetközi szabványok

10:30-10:50 SZÜNET

10:50-11:35 Dr. Koltai András
(Magyar Piarista Rendtartomány Központi Levéltára vezetője):
Adatbázis-építés, a nemzetközi projektekbe való bekapcsolódás lehetőségei, feltételei II. (ICA AtoM)

11:35-12:20 Biszak Sándor (Arcanum Adatbázis Kft.):
A különböző informatikai rendszerekben való adatkezelés kérdései (interoperabilitás)

12:20-13:15 EBÉDSZÜNET

13:15-14:45 Érdi Marianne (osztályvezető,
Országos Széchényi Könyvtár Restauráló és Kötészeti Osztály):
Bekövetkezett iratkárosodások felismerése

14:45-15:00 SZÜNET

15:00-15:45 Szabó Mónika (papír- és könyvrestaurátor BFL):
A károsodott iratok javítási technológiáinak áttekintése

15:45-16:30 P. Holl Adrien (állományvédelmi főosztályvezető BFL):
A szakszerűtlen állományvédelmi beavatkozások veszélyei

2013. október 17.

8:30-12:30

Gyakorlat a levéltár restaurátor és könyvkötő műhelyeiben/Informatikai gyakorlati foglalkozások, szakmai útmutató, kézikönyv bemutatása

*Helyszín: BFL Informatikai oktatóterem 3. emelet.
(BFL informatikai osztály munkatársai):
Adatbázisok kezelésének gyakorlása*

*Helyszín: BFL Állományvédelem digitizáló műhelyei C/1. és 3. emelet
(Állományvédelmi osztály munkatársai):
A digitalizálás gyakorlata*

*Helyszín: BFL Állományvédelem restaurátor és kötészeti terem
C/2. és C/4. emelet
(Litkeyné Láng Andrea főrestaurátor BFL):
Restaurálás és kötettség gyakorlat*

12:30-12:45

*Helyszín: BFL Gárdonyi terem
Tanfolyam zárása, oklevelek átadása*

12:45-13:30 EBÉDSZÜNET

A rendezvényt a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

MINTA!

Budapest Főváros Levéltára

1139 Budapest Teve utca 3-5.

Alapítva Budapest Székesfőváros Tanácsa

719/1901. sz. Közgyűlési rendeletével

Tanúsítvány száma 5862/1./2013.BFL

mint képző intézmény nevében tanúsítjuk, hogy

Arató György

az

Egy a múltunk – őrizzük egyazonképp a jövőnek!

Egyházi és határon túli magyar levéltárosok

I. mesterkurzusa

című tanfolyam keretében elvégezte a levéltári iratdigitalizálás, adatbázis-építés és állományvédelmi ismeretek tárgyú továbbképzést, valamint e témákban megszerezte a gyakorlati kompetenciákat.

Budapest, 2013. október 17.

.....
PhD Dr. Kenyeres István

c. egyetemi docens

főigazgató

A képzést a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

Budapest Főváros Levéltára nevében tanúsítom, hogy a levéltáros szakmai továbbképzés keretében 2013. október 15-17 között megrendezett 20 órás szakmai tanfolyamon részt vett, az alábbi tárgyakban szerezve kompetenciákat:

I. modul: A levéltári digitalizálás elmélete és gyakorlata

A magyar és a nemzetközi digitalizálás levéltári gyakorlata	<i>előadás</i>
A levéltári digitalizálás és adatbázis építés egységes szempont- és követelményrendszere, nemzetközi szabványok	<i>előadás</i>
Képi és szöveges források digitalizálása	<i>előadás</i>
Digitalizálás a levéltár eszközeivel	<i>műhelygyakorlat</i>

II. modul: Az adatbázis építés elmélete és gyakorlata

Adatbázis építés, a nemzetközi projektekbe való bekapcsolódás lehetőségei, feltételei	<i>előadás</i>
A különböző informatikai rendszerekben való adatkezelés kérdései	<i>előadás</i>
A digitalizálási projektek megfelelő kimenete: szabványos, hosszú távon is megőrizhető, használható tartalmak előállítása	<i>előadás</i>
Levéltári tartalomszolgáltatások, adatbázisok kezelésének gyakorlata	<i>műhelygyakorlat</i>

III. modul: A levéltári állományvédelem elmélete és gyakorlata

Preventív állományvédelem - a károsodás megelőzése alacsony költségekkel	<i>előadás</i>
Bekövetkezett állományvédelmi károsodások felismerése	<i>előadás</i>
A károsodott iratok javítási technológiáinak áttekintése	<i>előadás</i>
A szakszerűtlen állományvédelmi beavatkozások veszélyei	<i>előadás</i>
Restaurálási és kötészeti technikák	<i>műhelygyakorlat</i>

Budapest, 2013. október 17.

.....
PhD Dr. Kenyeres István
c. egyetemi docens
főigazgató

A képzést a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

